

MIHA KVLIVIDZE VERSEI

Grúz vagyok, 1925-ben születtem.

A költészet számomra mindig a „megbomlott harmónia” helyreállítására irányuló törekvés volt. Ha a harmóniáról beszélek, mindig az egyén és külvilága, az ember és a természet közötti egységre gondolok, melyet kiegészít a belső nyugalom. De ha a költészet feladatáról kell beszélnem, mindig félek a gondolataimat megfogalmazni. Századunkban a tudományos-technikai fejlődés hatalmas erőt adott az emberiségnek: az ember olyan mindent-tehetővé vált, hogy képes az eddigi legmerészebb álmokban sem megjelenő gyönyörű életet megteremteni, de képes arra is, hogy az életnek még a csíráját is megsemmisítse. Mindkettőt megteheti! De hogy mégis mit tesz majd — ez erkölcsi fejlettségének fokától függ. A technika nem fejleszté az erkölcsöket, és így ezek elmaradnak az ember erőinek, lehetőségeinek fejlettsége mögött.

A költészet feladata tehát korunkban az, hogy földünk lakója emberségében is felnőjön azokhoz az eszközökhöz, amelyeket megteremtett, s ne a kamasz önzésével, hanem a felnőtt eszével és érzéseivel használja ki lehetőségeit. A költészet azonban nem didaktikus, hanem esztétikai nevelő eszköz. Ars poeticám szerint a legbonyolultabb gondolatot is ki lehet a legegyszerűbb formában fejezni. Bármely bonyolult érzés kifejezhető egyszerű, köznapi szavakkal. Hogy ezt mennyire sikerült megvalósítanom, ítélje meg az olvasó...

Miha Kvlividze

Júdás monológja

Csillagnyájak az égen. A magas,
törtrajzú dombhát sötétben tűnődött.
S mondá Jézus: „Mielőtt a kakas
harmadjára megszólal — egyikőtök
elárul engem...” „Elárul? Lehet?”
És mi az asztal körül megremegtünk.
Halkan lopódzva már ott lépkedett
az Álszentség, a Hazugság közöttünk...
Jézus mosolygott. A hűlő hamut
gondolkodva túrta egy zsenge gallyal.
A hang még kakas-torkokban aludt,
de érlelte már odakinn a hajnal.
Bennünk nehéz csend és kételkedés.
Egyszer csak a sötétben messzehangzó-
harsányan, mint az ágyúdörrenés,
felrivad zengőn az első kakasszó.
Szél száll, az ég felhőrongyaival
játsszik, majd elröppen a láthatárról...
Már a második kakasszó rivall —
az áruló csak nem ad jelt magáról!
Nem, nem tévedhet mégse Mesterünk,
a Próféta, lelkünk parancsolója!
Porrá omlik mi választott hitünk,
hogyha a jóslat nem válik valóra!
Elhullunk, mint a fű, szétszóratunk,
nincsen remény, sem ima, mely segítsen.
Ha nem adjuk halálra őt magunk,
meghal bennünk a magunk-szülte Isten.
Legyen enyém hát a világ előtt
a bűn, a vád, az arcpirító szegyen!
Én tudom: halálra kell adnom Őt,
meg kell ölnöm Jézust — hogy Krisztus éljen!
Hamar!...

Egy csillag szaladt le, felém,
az ég-alj piros fényvirágot bontott...
...Hozzája lépven, csókkal illetém.
És felismerék Őt a darabontok!

RAB ZSUZSA fordítása

Akvárium

Feküdtünk, tenger-takaróba burkolódzva.
A fejünk felhő-vánkoson pihent,
de nem aludtunk.
Mezítlen testünk, végzetesen összefonódva,
hosszú, lankatag végtagokkal olyan volt,
mint különös vízi állat,
vagy vízi növény, amelynek
kigyómód tekergő, lombtalan ágai közt
lassú ütemben áramlik a víz...
Hal-rajok cikáztak körülöttünk... Tisztán
látszott, ahogy az apró, gyors halak
éjsötét hónaljunk alatt és szétvetett
lábunk közt elsuhannak...
Fakó fényvel kagylók derengtek, mint drágaköves gyűrűk,
díszítve csöpp lábujjaid... S a heves szomjúság,
hogy csókolhassam őket, mint a puszták
mágányos vándorának szomjúsága,
égetett s halálra epesztett.

A tenger mormolt s hánytorgott. Mint tör markolatát
a véset, tükrét könnyű fodrozódás
díszítette... Lenn a mélyben pedig,
a vízfenéken, ahol hosszú harc után
fáradt testünk álmodott, és ahol
— mint véres ütközet után a harcmezőn — most
halálos csend feküdt:
ki tudja, mi történt. Talán egy
ismeretlen új élet született...
De mi tudtuk: mindaz, ami körülvesz,
tenger, szárazföld, égen úszó felhők,
fakón derengő kagylók és fürgén villanó halak,
s mi ketten, közös takarónkba burkolódzva
csak ismételtük azt, ami
valaha réges-régen, emlékezet-előtti ősidőkben
egyszer már megtörtént a földön.

*

A halál — börtön. Benne
sínylenek életfogytigra ítélve
szívünk szerette lelkeink.

Az álom — a börtön beszélőszobája.

Én pedig
minden éjjel
elmegyek beszélőre,
egy egészen rövid találkozásra
veled, mama.

*

Én tegnap megyek hozzád vagy tavaly,
te meg holnap jössz hozzám vagy jövőre
mikor pattanó rügyet hord a gally,
mikor beérik az ágak gyümölcse,

mikor úgy unjuk már élő magunk
szerepét adni ebben az időtlen
szindarabban, hogy találkát adunk
egymásnak a Múltban vagy a Jövőben.

RÓNAY GYÖRGY fordításai